

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2CoCsp/70/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0018208701
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:0018208701.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Aleny Mikovej a JUDr. Anny Slovinskej v spore žalobcu Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Karadžičova 17, 825 22 Bratislava, IČO: 31 383 408, zastúpeného advokátom Mgr. Miroslavom Vilímom, so sídlom Michalská 9, 811 01 Bratislava, proti žalovanej F. Š., Z.. X.X.XXXX, bytom F. R. XXXX/X, F., v konaní o zaplatenie 144 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 24. júna 2019 č.k. 19Csp 153/2018-85

rozhodol:

Z r u š u j e výrok rozsudku o náhrade trov konania a v zrušenom rozsahu vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Michalovce (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom uvedeným v záhlaví zastavil konanie v časti o zaplatenie 144 € (I. výrok), uložil žalovanej povinnosť na úhradu úrokov z omeškania 17,20 € za obdobie od 20.11.2016 do 11.4.2019 (II. výrok) a žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Súd prvej inštancie rozhodol o nároku žalobcu na úhradu nedoplatku poistného z poistnej zmluvy uzavretej so žalovanou dňa 27.5.2016, ktorá poistná zmluva v zmysle § 801 ods. 2 Občianskeho zákonníka (OZ) zanikla 19.11.2016, pretože poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy žalobcu ako poisťovateľa. Za dobu do zániku poistenia od 1.8.2016 do 19.11.2016 dlh na poistnom predstavoval 144 €, z ktorej pohľadávky žalobca žiadal priznať tiež úroky z omeškania podľa § 517 OZ odo dňa 20.11.2016 nasledujúceho po zániku poistenia, až do dňa úhrady poistného.

3. Žalovaná v odpore namietala existenciu nároku žalobcu tvrdiac, že listinné dôkazy predložené do súdneho spisu nekorešpondujú listinám, ktoré jej boli predložené v súvislosti s uzatvorením poistnej zmluvy, preto tvrdila neplatnosť poistnej zmluvy. Po vyjadrení žalobcu, že poistná zmluva bola uzatvorená na základe návrhu na uzatvorenie poistného potvrdeného podpisom žalovanej, o akceptácii ktorého svedčila poistka vydaná žalovanej, žalobkyňa uhradila uplatňovanú pohľadávku 144 € a poukázala tiež plnenie na trovy konania žalobcu v rozsahu 78,44 €, ako boli pôvodne vyčíslené na účely vydania platobného rozkazu.

4. Žalobca potvrdil úhradu dlžnej istiny, v ktorom rozsahu vzal žalobu späť uplatňujúc nárok už len na úroky z omeškania za obdobie od 20.11.2016 do 11.4.2019, ktoré predstavovali vo vyčíslení súdom priznaných 17,20 €. Vo vzťahu k trovám konania žalobca uviedol, že finančná čiastka 78,44 € bola vrátená odosielateľovi, a žiadal o priznanie nároku na náhradu trov konania uplatňujúc tieto aj za ďalšie úkony právnej služby v súdnom konaní v celkovom rozsahu 156,98 €.

5. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že medzi stranami sporu existoval záväzkový vzťah z titulu poistnej zmluvy, ktorý zanikol pre nezaplatenie poistného za ďalšie poistné obdobie podľa § 801 ods. 2 OZ, a žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie poistného do dňa zániku poistnej zmluvy 19.11.2016 v celkovej výške 144 €. Vychádzajúc z úhrady pohľadávky v časti istiny 144 €, prihliadajúc na procesný úkon žalobcu - späťvzatie žaloby pred začatím pojednávania, súd konanie v tomto rozsahu zastavil v súlade s § 144, § 145 ods. 2, 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP). Žalobcovi priznal nárok na úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ z oneskorene uhradeného poistného od dňa nasledujúceho po zániku poistenia 20.11.2016 do dňa jeho zaplatenia 11.4.2020.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP. Súd prvej inštancie konštatoval, že k späťvzatiu žaloby a zastaveniu konania došlo pre správanie žalovanej, ktorá až po začatí konania pristúpila k splneniu dlhu, a súčasne žalobcovi bola priznaná jeho pohľadávka v časti úrokov z omeškania, z ktorých dôvodov sa považuje za plne procesne úspešnú stranu v spore. Pretože žalobca mal úspech v celom rozsahu svojho nároku, zaviazal žalovanú na náhradu trov konania žalobcovi v pomere 100 %.

7. Proti výroku rozsudku o nároku na náhradu trov konania podala včas odvolanie žalovaná, podľa obsahu odvolania uplatňujúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP, teda že súd pri rozhodnutí o trovách konania vychádzal z neúplných skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovala, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, alebo aby rozhodnutie zmenil, a žalobcovi voči žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

8. Odvolateľka uviedla, že ako zdravotne postihutej osobe po mozgovej príhode, jej bolo ponúknuté poistenie, ktoré bolo nevyhovujúce, a túto skutočnosť si uvedomila až po uzavretí zmluvy. Napriek nesúhlasu s pohľadávkou žalobcu túto napokon uhradila. Žalobca je zastúpený právnou kanceláriou, ona ako žalovaná sa pre zdravotné dôvody nemohla zúčastniť súdneho konania, a výška jej dôchodku jej nedovoľovala zaplatiť si právne zastúpenie, čo viedlo aj k rozhodnutiu dlh uhradiť. Pri rozhodnutí o náhrade trov konania sa dovoľavala aplikácie § 257 CSP, ktoré ustanovenie umožňuje zohľadniť existenciu výnimočných okolností prejednávanej veci, keď treba prihliadnuť na dôvody, ktoré viedli k uplatneniu súdneho nároku ako aj na postoj strán v konaní, a použitie ktorého ustanovenie odôvodňuje aj jej nepriaznivá zdravotná a finančná situácia.

9. Žalobca bol v odvolacom konaní nečinný.

10. Predmetom odvolacieho prieskumu bol iba výrok rozsudku o nároku na náhradu trov konania, v ostatnom rozsahu rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

12. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí neskúmal podmienky aplikácie § 257 CSP, aj keď existenciou takých okolností nasvedčoval obsah spisu, z ktorých dôvodov je jeho rozhodnutie predčasné. Pretože neboli splnené podmienky na potvrdenie, ani na zmenu rozhodnutia, odvolací súd napadnutý výrok rozsudku zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

13. Ustanovenia § 255 CSP až § 261 CSP upravujú predpoklady, za splnenia ktorých majú strany sporu (a ďalšie subjekty zúčastnené na konaní) právo na náhradu trov konania, ktoré vynaložili. Zmyslom a účelom náhrady trov je poskytnúť úspešnej strane konania, ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním vynaložila, či bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by sa tak nemuselo stať, ak by tu konanie pred súdom neprebiehalo.

14. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná náhradu trov konania strane podľa pomerov jej úspechu vo veci.

15. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

16. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Rozhodovanie o náhrade trov konania, ktoré sa spravuje zásadou zodpovednosti za výsledok sporu (§ 255) a zásadou zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1), od ktorých zásad sa možno odchyliť aplikáciou ustanovenia § 257 CSP. Znamená to, že súd výnimočne nemusí zaviazat' povinnosťou na náhradu trov konania neúspešnú stranu sporu, resp. stranu sporu, ktorá spôsobila svojim zavinením vznik trov. Použitie tohto ustanovenia teda negatívne dopadá na tú sporovú stranu, ktorej by inak právo na náhradu trov konania svedčilo. Vychádzajúc z uvedeného, aplikácia § 257 CSP musí zohľadňovať osobitné okolnosti konkrétneho prípadu a mať vždy výnimočný charakter. Podmienky splnenia týchto kumulatívnych podmienok, teda existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa a výnimočných okolností, zákon bližšie nešpecifikuje, a ponecháva to na súdnu prax, dnes už ustálenú (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2NCdo/17/09, 5Cdo/67/2010, 3MCTo/46/2012). Podľa jej záverov aplikácia § 257 CSP neznamenaá možnosť absolútne voľného uváženia súdom, ale súd je povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné prihliadať pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/102/2017 z 31.7.2017).

18. V predmetnom konaní súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov vychádzal striktne iba z aplikácie zásady zodpovednosti strán sporu za výsledok konania a za zavinenie, neskúmajúc existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, na použitie ktorého ustanovenia ho mohli viesť úvahy vyplývajúce z veku žalobkyne, a s tým spojenými osobnými pomermi žalovanej a okolnosťami uzavretia zmluvy. Poistná zmluva pre prípad smrti, dožitia a úrazu bola uzavretá v roku 2018, v ktorom žalovaná dovŕšila 77 rokov, čo môže vyvolávať odôvodnené pochybnosti o rozumných dôvodoch uzavretia poistnej zmluvy, i možnom negatívnom dopade poistného vo výške 40 € mesačne na osobné pomery žalovanej, ktorá bola zjavne vo veku poberateľa starobného dôchodku. Nie je tiež zanedbateľnou skutočnosťou, že celkové trovy právneho zastúpenia žiadané žalobcom vo výške cca 157 €, dosahujú výšku predmetu sporu, pričom z poistnej zmluvy ako podnikateľský subjekt neposkytoval žalovanej žiadne faktické protiplnenie, aj keď právne znášal možné poistné riziká. Poistné plnenie pre prípad smrti, či dožitia (10 rokov) však zodpovedalo len sume zaplateného poistného, a dohodnuté poistné plnenie 3.900 € pre prípad smrti úrazom sa vzhľadom na vek poisteného javí viac ako diskutabilné. Žalovaná napokon svoju povinnosť z poistnej zmluvy splnila, a aj keď to nevnímala ako spravodlivé riešenie, prejavila snahu o vysporiadanie všetkých nárokov žalobcu.

19. S prihliadnutím na vyššie uvedené, v opätovnom konaní súd prvej inštancie posúdi opodstatnenosť nároku žalobcu na náhradu trov konania aj podľa § 257 CSP, k použitiu ktorého sa mu umožní vyjadriť. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP je opodstatnená vždy tam, kde sa vzhľadom na okolnosti spočívajúcej v prejednávanej veci alebo existujúcich u sporových strán, javí ako nespravodlivá striktná aplikácia ustanovenia o zodpovednosti za výsledok, či zavinenie konania. V prejednávanej veci súd prvej inštancie zohľadní osobný status strán v konaní, povahu uplatňovaného nároku a okolnosti sporu, správanie strán v priebehu konania prihliadajúc tiež na sociálnu, majetkovú, či zdravotnú situáciu žalovanej v rozsahu, v akom táto bude žalovanou preukázaná resp. súdom zistená inak. Až na základe zhodnotenia všetkých okolností uváži, či žalobcovi ako strane procesne úspešnej patrí nárok v konaní na náhradu trov v celom alebo čiastočnom rozsahu, alebo je odôvodnené mu túto náhradu trov konania nepriznať. V opätovnom rozhodnutí rozhodne tiež o nároku na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).